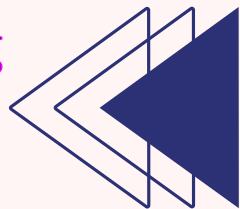

A Loose Ends Partnerség

*"...HIÁBA JÁRTUNK,
CSAK MEGBUKTUNK"*

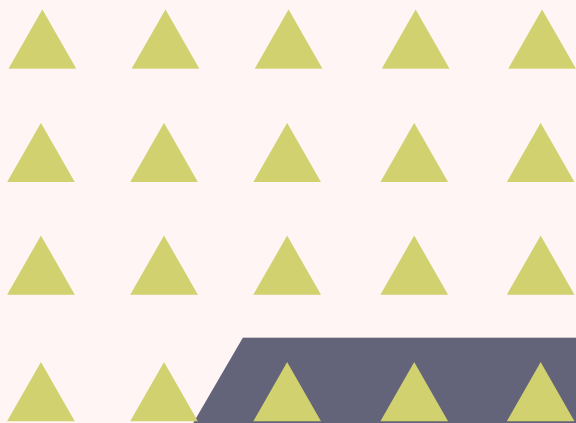
**NEM-FORMÁLIS PEDAGÓGIA
ROMA FIATALOK
INTEGRÁCIÓJÁÉRT**

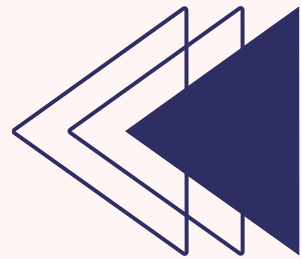
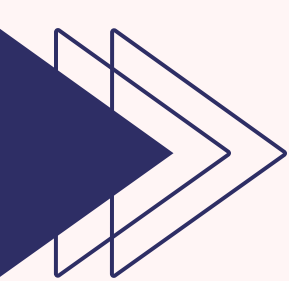
Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

LOOSE ENDS

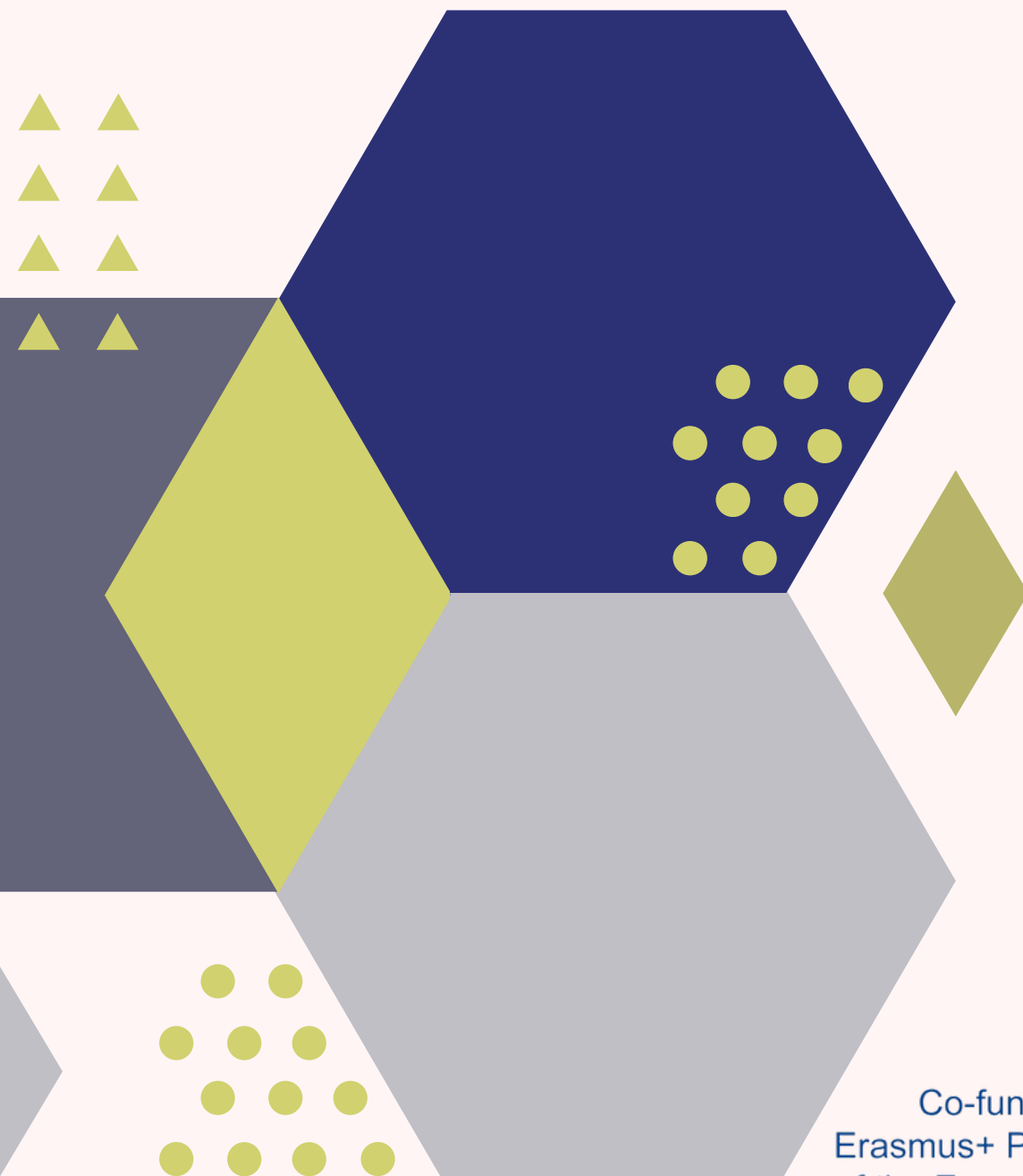
KONFERENCIA FÜZET

A füzet kizárólag digitális formában készült az Együttható Egyesület megbízásából.

A konferencia, valamint a konferenciafüzet a „Loose Ends – Mapping the roots of youth marginalization in the underclass” projekt keretében kerül megvalósításra és kiadásra. A kiadvány az Európai Unió Erasmus+ programjának támogatásával készült. A füzet tartalmáért kizárólag az Együttható Egyesület vállal felelősséget, ezek nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió álláspontját. Projekt szerződésszáma: 2020-1-HU01-KA205-078586.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

KÖSZÖNTJÜK AZ ERASMUS+ ÁLTAL TÁMOGATOTT STRATÉGIA PARTNERSÉGI PROJEKTÜNK ZÁRÓKONFERENCIÁJÁN!

A „Loose Ends” projekt három civil szervezet nemzetközi együttműködése az oktatás, a szociális munka és az érdekképviselet területéről. A projekt keretében az iskolai szegregáció egy speciális helyzetét akartuk mélységében megismerni, ezért a résztvevő országokban kutatást bonyolítottunk le, valamint nemzetközi találkozókön szakértői paneleket alkotva javaslatokat fogalmaztunk meg.

A projekt eredményeinek európai szintű terjesztését célozza a szakmai konferenciasorozat a projekt partnerországokban, melynek jelen konferencia is része.

Az egész napos konferencián szociális, és pedagógiai területről érkező szakemberek tartanak előadásokat, workshopokat, akiknek munkássága kapcsolódik a roma fiatalok társadalmi befogadásához, annak gazdasági, társadalmi vetületéhez. Kiemelt témáink a szegénység és marginalizáció, a diszkrimináció, az identitás-integráció-asszimiláció, továbbá az ifjúsági munka, nem formális pedagógia enyhítő válaszai erre. Emellett a konferencián bemutatjuk a projekt keretein belül elvégzett kutatást és annak eredményeit ismertető jelentést, valamint a megfogalmazott javaslatokat is.

A projektről annak weboldalán további információkat szerezhet, a tanulmányok ingyenesen letölthetőek.

Az előadások és workshopok absztraktjait, valamint az előadók bemutatkozását a website mellett ebben a füzetben tesszük közzé, a konferenciát követően az előadásokhoz használt PPT-k anyagait szintén elérhetővé tesszük a konferencia részére létrehozott oldalon.

Kérdés esetén keressék bizalommal az Együttható Egyesület munkatársait és önkénteseit!

EGYÜTT
HATÓ

KÖZÖSSÉGÉPÍTŐ EGYESÜLET

Délelőtti Program

Regisztráció

9:45 – 10:00

10:00 – 10:30

Szentpétery Elemér
Együttható Egyesület – Elnök

Köszöntő

10:30 – 10:55

Scharle Ágota
Budapest Szakpolitikai Elemző
Intézet – Kutató

**Milyen információkhoz férnek hozzá a roma
gyerekek szülei az iskolai beiratkozáskor? –
Diszkrimináció**

10:55 – 11:20

Bass László
Gyerekesély Közhasznú Egyesület
Intézet – Alelnök

**Egy érzékenyítő társasjáték – a Szociopoly
tapasztalatai – Szegénység és marginalizáció**

Kávészünet

11:20 – 11:45

11:45 – 12:10

Maszlag Fanni
ELTE TóK – Egyetemi adjunktus

**Roma nők három generációja: az identitás
változó mintái – Integráció vagy asszimiláció**

12:10 – 12:50

Szentpétery-Nagy Melinda
HatásPont Tanoda - Együttható
Egyesület – Tanodavezető
Doktorandusz ELTE NDI

**Loose ends kutatás – Roma fiatalok
lehetőségei a gyógypedagógiai iskola után –
Intézményesült rasszizmus**

Ebéd

12:50 – 13:45

Délutáni Program

Terem I

13:45 – 14:15	Szentpétery Elemér Együtthathó Egyesület – Elnök	Szülőakadémia- Biztonság az interneten - élményalapú foglalkozás hátrányos helyzetű szülőkkel – workshop
14:15 – 14:35	Fazekas Mara Máltai Szeretetszolgálat Egyesület – Szakmai vezető	Máltai segítőház -közösségtámogató munka a Durandában – előadás
14:35 – 15:35	Bass László Gyerekesély Közhasznú Egyesület Intézet – Alelnök	Szociopoly társasjáték "Gazdálkodj, ahogy tudsz!" – workshop
15:35 – 15:55	Szünet	
16:00 – 16:30	Szabó Márton Zsonglőr Egyesület – Szociális cirkusz oktató	Magyar A Cirkusz Mindenkié, a szociális cirkusz módszere – workshop
16:30 – 16:55	Somogyi-Rohonczy Zsófia Budapesti Corvinus Egyetem	A Roma Kulturális Influenszer Képzés tapasztalatai Fialat roma nők mint kultúrájuk hiteles kommunikátorai – kulturális reprezentáció

Terem II

13:45 – 14:15	Károlyi Juli Pressley Ridge Magyarország Alapítvány – Tanár, facilitátor, kutató	Egy jó dobás – társasjáték, élménypedagógia, szociális készségfejlesztés – workshop	
14:15 – 14:40	Kovács Edina Debreceni Egyetem – Kutató mentálhigiénés szakember	„Mentor in my life” – a mentorálás és a társas támogatás hatása az iskolai sikerességre – előadás	
14:40 – 15:05	Szabó Tünde Simmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet – Szociológus	Keresztény Roma Szakkollégiumi Hálózat hallgatóinak körében végzett vizsgálat – életút és identitás – előadás	
15:05 – 15:30	Janó Evelin ELTE TÁTK – Doktorjelölt	Körbe vesznek jó barátok...” csoportkohézió működése diákok és pedagógusok szemszögéből – előadás	
15:35 – 15:55	Szünet		
16:00 – 16:30	Lakatos György Budaörsi Tanoda – Intézmény vezető	Roma – gadjo (nem cigány) párbeszéd az Erasmus plusz önkéntes szolgálat által – előadás	
16:20 – 16:45	Kiss Erika InDaHouse - Szakmai munkatárs, gyógypedagógus, PhD	Juhász Réka InDaHouse - Tanodákért felelős szakmai munkatárs	Hozz egy mosolyt, vigyél egy másikat’: az InDaHouse Hungary jó gyakorlatai az encsi kistérségben – előadás

Programzárás

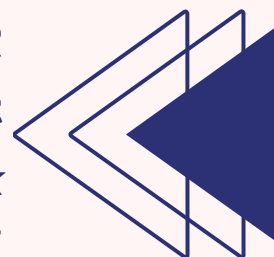
17:00

SZENTPÉTERY ELEMÉR

Együttható Egyesület

Elnök

✉ info@egyutthato.eu

🌐 egyutthato.eu

Az Együttható Egyesület alapító tagja, elnöke 2011 óta és a szervezeti stratégia meghatározó személye. A Debreceni Egyetemen szociálpolitika szakra járt, majd azt követően nemzetközi programvezetőként dolgozott egy civil szervezeteket tömörítő ernyőszervezetnél, és más gyermekeket, fiatalokat, fogyatékos embereket segítő civil szervezeteknél. Az Erasmus+ és elődprogramjaiban, valamint az EU kohéziós alapjához köthető programokban képzőként és menedzserként szerzett tapasztalatot, a Károli Gáspár Egyetemen óraadó tanárként nonprofit menedzsmentet tanított.

Előadás

10:00 - 10:30 | Köszöntő

Workshop - Terem I

13:45 – 14:15 | Szülőakadémia- Biztonság az interneten - élményalapú foglalkozás hátrányos helyzetű szülőkkel

KÖSZÖNTŐ – AZ EGYESÜLETRŐL ÉS A LOOSE ENDS PROJEKTRŐL

Az Együttható Egyesületet lelkes fiatal önkéntesek alapították 2010-ben, hogy közösségi szolgáltatásokat indítsanak, ifjúsági és szociális munkát végezzenek. Az egyesület ma már ifjúsági információs irodát működtet Budapest IV. kerületében valamint a Hatáspont Tanodát Gyöngyösön. A szervezet alapértéke a szolidaritás, az egyesület széleskörű tapasztalatokkal rendelkezik fogyatékos fiatalok bevonásában helyi és nemzetközi szinten is. A fogyatékos fiatalok inklúziója a mindennapi munkánk egyik legfontosabb horizontális célja. Támogatjuk és felhívjuk a figyelmet az Önálló Életvitel filozófiájára, és támogatjuk a fiatalokat abban, hogy egyre inkább önfenntartókká és aktív állampolgárrá váljanak.

A „Loose Ends” projekt keretében szervezett kutatás szervesen kapcsolódott az egyesület által végzett munkához, előadásomban a projekt előzményeit környezetét fogom bemutatni.

SZÜLŐAKADÉMIA - BIZTONSÁG AZ INTERNETEN - ÉLMÉNYALAPÚ FOGLALKOZÁS HÁTRÁNYOS HELYZETŰ SZÜLŐKKEL

A délutáni workshop-on résztvevők a Hatáspont Tanodában 2021-22-ben megszervezett szülőakadémia munkájába kaphatnak betekintést. A COVID-19 járvány első hullámát követően a tanodában azzal szembesültünk, hogy a digitális oktatásból kiszorultak a tanodával kapcsolatban álló családok, melynek több oka volt:

- digitális eszközök és otthoni internetkapcsolat hiánya, vagy nem megbízható rendelkezésre állása
- lakókörnyezet alkalmatlansága a részvételre, melynek oka a szegénység
- digitális készségek és képességek terén mutatkozó generációs különbség

A szülőakademiánk elsősorban az első és harmadik problémára tudott érdemben reagálni digitális eszközök biztosításával, valamint egy tíz alkalmas akadémia szervezésével, mely a gyakorlati ismeretek (pl.: KRÉTA) átadása mellett attitűdformálásra és közösségépítésre vállalkozott.

SZENTPÉTERY ELEMÉR
Együttható Egyesület

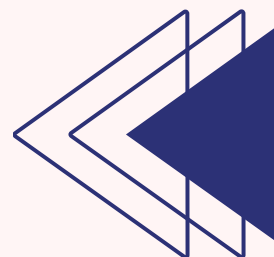
Elnök

SCHARLE ÁGOTA

Budapest Szakpolitikai Elemző Intézet

Kutató

✉ agota.scharle@budapestinstitute.eu
🌐 budapestinstitute.eu

Közgazdász, vezető kutató és ügyvezető a Budapest Szakpolitikai Elemző Intézetben. Több mint 20 éves tapasztalattal rendelkezik a foglalkoztatás és a szociálpolitika területén, és számos projektet vezetett az Európai Bizottság, a Eurofound, az ILO és az Unicef megbízásából. Az utóbbi években elsősorban a sérülékeny csoportokat segítő aktív munkaerő-piaci politikák megtervezésével és hatásvizsgálatával illetve jóléti reformok politikai gazdaságtanával foglalkozott. Korábban a Pénzügyminisztérium kutatási osztályának vezetője, előtte a Nemzeti Foglalkoztatási Hivatal elemzője volt Magyarországon. Közgazdaságtudományból doktorált az Oxfordi Egyetemen.

Előadás

10:30 – 10:55 | Milyen információkhoz
férnek hozzá a roma gyerekek szülei az
iskolai beiratkozáskor? – Diszkrimináció

MILYEN INFORMÁCIÓKHOZ FÉRNEK HOZZÁ A ROMA GYEREKEK SZÜLEI AZ ISKOLAI BEIRATKOZÁSKOR?

A lakossági adatfelvételek szerint a romákkal szembeni előítéletek széles körben elterjedtek Közép- és Kelet-Európában, és az is jól dokumentált, hogy a romák munkaerő-piaci hátrányait részben a munkáltatói diszkrimináció magyarázza. Jóval kevesebbet tudunk a közszolgáltatásokban is előforduló romákkal szembeni diszkriminációról (Hojsik et al 2018). A kutatásban egy Magyarországon még kevésbé elterjedt módszerrel mértük az általános iskolákban a beiratkozás során tapasztalható diszkrimináció bizonyos aspektusait, három országban.

Az általános iskolai beiratkozáskor előforduló diszkrimináció méréséhez az iskolák nagy mintájában négyféle szülő (konstruált profil, azaz avatár) nevében küldtünk standardizált e-mail üzeneteket, amelyekben az iskolai felvétellel kapcsolatos információkat kértünk 2021 tavaszán. A diszkriminációt az egyes avatárok által kapott válaszok számában és a válaszok minőségében megfigyelt különbségek elemzésével azonosítottuk.

Mindhárom országban találtunk bizonyítékot a roma szülőkkel szembeni diszkriminációra. Magyarországon a roma szülők (vagy az őket képviselő mentorok) kisebb valószínűséggel kaptak választ, és ha kaptak is választ, az kisebb valószínűséggel terjedt ki az összes kért információra, kisebb valószínűséggel volt "kedves", és nagyobb valószínűséggel volt semleges vagy nyers, mint a nem roma szülők esetében. A kevésbé iskolázott szülők kisebb valószínűséggel kaptak választ, és ha mégis kaptak, az nagyobb valószínűséggel volt semleges vagy udvariatlan válasz, mint a képzett szülők esetében. A kapott válaszok nagyobb valószínűséggel hivatkoztak valamilyen akadályra is, például arra, hogy igazolniuk kell, hogy az iskola körzetében laknak, hogy korábban kellett volna jelentkezniük, mivel az előzetes jelentkezési folyamat már lezárult, vagy hogy az iskolában már nincs több hely.

Bár ezek az eredmények megbízhatóan tükrözik az információt kérő roma szülők tényleges tapasztalatait, nem alkalmasak az etnikai hovatartozáson, illetve a társadalmi-gazdasági státuszon alapuló diszkrimináció pontos szétválasztására. Az etnikum szerint megfigyelt különbségek az etnikai hovatartozáson alapuló diszkrimináció alsó becslését adják.

A kutatást az Új módszerek a romákkal szembeni diszkrimináció mérésére a közszolgáltatásokban című, EU támogatásból megvalósított projekt finanszírozta, és a Közép-európai Egyetem (CEU) koordinálta.

SCHARLE ÁGOTA

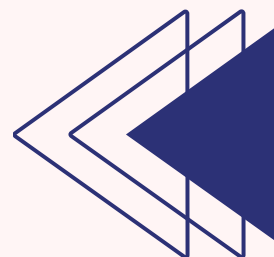
Budapest Szakpolitikai Elemző Intézet
Kutató

BASS LÁSZLÓ

Gyerekesély Közhasznú Egyesület

Alelnök

✉ laszlobass3@gmail.com
🌐 <http://www.szociopoly.hu>

Kutatóként dolgozott az Oktatókutató Intézetben, a Gyógypedagógiai Pszichológiai Intézetben, az MTA-ban. 1983 óta tanít a felsőoktatásban: a Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskolán majd az ELTE Társadalomtudományi Karán. A Gyerekesély Egyesület alapító tagja, jelenleg alelnöke. 2013-ban Bezerédj díjat kapott. Kutatási területe: gyerekszegénység, fogyatékos emberek helyzete, iskolai szelekció, intelligencia-vizsgálatok. A Szociopoly érzékenyítő játék alkotója.

Előadás

10:55 – 11:20 | Egy érzékenyítő társasjáték – a Szociopoly tapasztalatai
– Szegénység és marginalizáció

Workshop - Terem I

14:35 – 15:35 | Szociopoly társasjáték "Gazdálkodj, ahogy tudsz!"

KIREKESZTŐDÉS ÉS SZOLIDARITÁS: EGY ÉRZÉKENYÍTŐ TÁRSASJÁTÉK – A SZOCIOPOLY – TAPASZTALATAI

2010 óta dolgozom egy olyan érzékenyítő programmal – a Szociopoly társasjátékkal – amelynek célja, hogy a szegénységet csak a híradásokból ismerő laikusok számára átélhetővé tegye a szegénység körülményei közötti döntések nehézségét. A játékot – és az ennek alapján készült színházi előadást – már több száz közösségben kipróbáltuk, fiatalok és felnőttek különböző szakmák képviselői, az ország eltérő régióiban élő „játékosok” körében. A játék alkalmas volt arra, hogy a közvéleményben általánosan elfogadott sztereotípiákat megkérdőjelezze, és lehetővé tette olyan diskurzusok – esetenként valódi társadalmi cselekvés – elindítását, amely a szegénységben élő emberek problémáinak megoldását segítheti elő.

Előadásomban szeretném áttekinteni a szegényekkel – és ezen belül is a szegregátumokban élő roma közösségekkel – kapcsolatos beállítódások jellemzőit, és azokat a lehetőségeket, amelyek a sokszor irracionálisnak tűnő magatartások, reakciók magyarázatát érthetővé teszik a többségi társadalom képviselői számára. Külön kitérek azokra a nézetekre, amelyek a szegénység általánosan jellemző kereteit kifejezetten etnikai problémává egyszerűsítik le, még nehezebbé téve ezzel a magyarországi romák integrációjának esélyeit.

SZOCIOPOLY – WORKSHOP

Ebben a játékban bárki kipróbálhatja, mire is elég a segélyből, családi pótlékból, GYES-ből, alkalmi munkából szereshető jövedelem. A játék során egy átlagos hónap napjain haladunk végig, a játékosoknak a tartósan munka nélkül lévők jövedelmi viszonyai között kell túlélnie a hónapot (a bevételek és kiadások összegei hozzávetőleg megfelelnek a mai magyar valóságnak). A játék elején mindenki megkapja a ma Magyarországon elérhető támogatásokat: vállalhatnak egy vagy több gyermeket, ez esetben családi pótlékot és GYES-t kapnak, segélyhez jutnak. A játék folyamán közmunkából vagy alkalmi munkából szereshetnek jövedelmet, kaphatnak eseti segélyt, és akinek szerencséje van, az találhat vagy nyerhet is pénzt. A játék folyamán mindenkinek kell élelmiszert vásárolnia, be kell fizetnie a lakásfenntartás költségeit, ezen kívül a gyermekek iskoláztatása, a közlekedés, a ruházkodás, az orvosi ellátás is kiadásokkal járnak. Ha valakinek nincs pénze akkor a kisboltban vásárolhat hitelbe, vagy az uzsorástól kérhet kölcsönt. A játékban az nyer, akinek sikerül túlélnie a hónapot.

A játékosok száma maximum 20 fő, a játék időtartama kb. 60 perc.

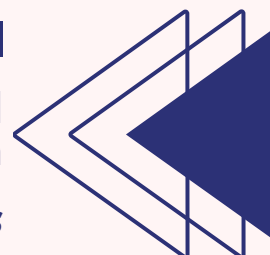
BASS LÁSZLÓ

Gyerekesély Közhasznú Egyesület

Aelnök

MASZLAG FANNI
Eötvör Loránd
Tudományegyetem
Egyetemi adjunktus

✉ maszlag22@gmail.com

Az ELTE TóK Társadalomtudományi Tanszékén tanítok szociológiai tárgyakat. Kutatási területem: roma kisebbségek helyzete Magyarországon, illetve a határon túli területeken, kisebbségi identitás, kisebbségi nők és fiatalok helyzete. 2018-tól 2021-ig a hajdúsámsoni Család és Karrierpontnál, mint mentálhigiénés szakember foglalkoztam a helybéli halmozottan hátrányos helyzetű nők munkaerőpiacra történő reintegrálásával. A közelmúltban több nemzetközi és hazai projektben is részt vett: ECDP, CoSie, Venture Catapult

Előadás

11:45 – 12:10 | Roma nők három generációja: az identitás változó mintái – Integráció vagy asszimiláció

ROMA NŐK HÁROM GENERÁCIÓJA: AZ IDENTITÁS VÁLTOZÓ MINTÁI – INTEGRÁCIÓ VAGY ASSZIMILÁCIÓ

Napjainkban a felgyorsult társadalmi és gazdasági változások számos területen változtatják meg a társadalom életét: a gyermekvállalási, munkavállalási, iskoláztatási szokások, de még a hagyományos férfi női szerepek is megváltoznak. A változások a társadalom minden csoportját érintik, még a tradicionális zárt cigány csoportok életében is komoly átalakulást generálnak. Ugyan a cigányság körében a modernizációs folyamatok jóval később indultak és hatásait is lassabban fejtette ki, de a megkésett modernizációnak a hatásai ma már egyre észrevehetőbbek körükben.

A globalizáció és a modernizáció hatása nemcsak az egyén szintjén alakítja át a romák életét, hanem megváltoztatja a hagyományos közösségek társadalmi integrációjának kereteit, a kultúra átadásának és szocializációjának módját, miközben új tartalommal gazdagítja a roma kultúra, valamint az identitás és a közösségi értékek kifejezését. Ebben az átalakulási folyamatban, a roma nők kettős szerepe az új integrációs sémák kidolgozásában kulcsfontosságú a kisebbségi csoport számára. Egyfelől a közösségekben felnövekvő generációknak, a szocializáción keresztül, a szokások és hagyományok őrzőiként biztosítják az identitás hagyományainak továbbélését, másfelől - a környezeti kihívásokra reagálva - a többségi társadalomba való beilleszkedéshez szükséges változások kezdeményezői is. Az előadás célja ennek a kettős szerepnek - vagyis a hagyományőrzésnek és az integrációt szolgáló modernizációnak - a mechanizmusának bemutatása. Az előadásban roma nők három generációját vizsgálva ismertetem az identitás változó mintáit, és bemutatom, hogy a hagyományok megőrzése vagy feladása milyen mértékben járult hozzá a romák társadalmi integrációjához és asszimilációjához az elmúlt 20 évben.

MASZLAG FANNI

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Egyetemi adjunktus

SZENTPÉTERY-NAGY MELINDA

Együttható Egyesület Tanodavezető

✉ info@egyutthato.eu

🌐 egyutthato.eu

Az Együttható Egyesület egyik alapító tagja vagyok, és a gyöngyösi tanoda szakmai vezetője. Szociális munkásként rehabilitáció szakirányon szereztem első diplomámat, és családsegítő szolgálatoknál helyezkedtem el, ahol tartós munkanélküli személyek álláskeresését segítettem pl. az Illatos úti, Kén utcai telepeken. Később foglalkozási rehabilitációban dolgoztam fogyatékos személyekkel, ennek megfelelően elsősorban olyan képzettségeket szereztem, amelyekkel fogyatékos-, és/vagy hátrányos helyzetű-, tartós munkanélküli emberek munkavállalását tudtam segíteni. A tanoda megnyitását követően pedagógia bölcsész szakon szereztem diplomát, hogy a tanodás gyerekek tanulástámogatásába is magabiztosan tudjak bekapcsolódni. Jelenleg az ELTE Neveléstudományi Doktori Iskola hallgatója vagyok, és jövőbeni kutatásomban a roma és sajátos nevelési igényű gyerekek iskolai integrációjával, deszegregációjával fogok foglalkozni. Az Együttható Egyesület létrehozásával a fogyatékosággal élő fiatalokat célzó inkluzív szabadidős szolgáltatások hiányára reagáltunk. A tanoda megnyitásakor pedig egy olyan közösséget képzeltünk el, amely a befogadás magasabb szintjét valósítja meg; a helyi társadalom elnyomott csoportjaiból, és jó anyagi helyzetű családok gyerekeiből akartunk egy szolidáris, egyéni szükségleteket figyelembe vevő közösséget létrehozni.

Előadás

12:10 - 12:50 | Loose ends kutatás – Roma fiatalok lehetőségei a gyógypedagógiai iskola után – Intézményesült rasszizmus

ROMA FELNŐTTEK LEHETŐSÉGEI A GYÓGYPEDAGÓGIAI ISKOLA UTÁN

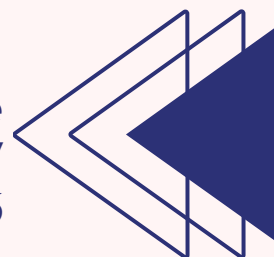
Egyesületünk 2014 óta működtet tanodát Gyöngyösön. A munkánk során szerzett tapasztalatokat kutatásokkal vizsgáljuk, hogy jobban megértsük azt a környezetet, amelyből tanulóink és családjaik jönnek hozzánk. Tanodánk különleges helyzetben van: kisvárosban működünk, és a város szélén lévő telepeken élő családokkal foglalkozunk, míg a tanoda centrumhoz közeli részen van. A kilométeres távolságok áthidalása érdekében sokat vagyunk a telepeken, az utcákon és a családok otthonában. Innen szállítjuk a gyerekeket nap, mint nap a tanodába, majd haza. A tanodaszolgáltatást állami - és nemzetközi pályázatokból tartjuk fenn. Az önkormányzat és helyi szervezetek nem vállalnak részt a szolgáltatás fenntartásában, ezért mostanra kilátástalanná vált helyzetünk. A fenntartáshoz hozzájáruló állami pályázat előírásainak következtében már szinte csak hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek veszik igénybe a szolgáltatást, akiknek nagy része kizárólag cigánként tekint magára. Számuk megemelkedésével eltűntek azok a családok a látkörünkből, akiknek volt kedve, lehetősége, erőforrása arra, hogy a tanodát valamilyen módon támogassák. Az új tanodás gyerekekkel és családtagjaikkal való beszélgetések során kiderült, hogy szüleik többsége 30 év alatti; legalább egyik szülőjük valamikor a helyi gyógypedagógiai iskola tanulója volt. Sokuknak nincs meg a nyolc osztálya. A gyerekek többsége - minden igyekezetünk ellenére - ugyanazt az iskolai karriert futja be, mint szüleik, így ugyanolyan kilátások várnak rájuk is, mint szüleikre, attól függetlenül, hogy a körzeti integráló iskolába járnak.

A Loose Ends nemzetközi projektben meg akartuk ismerni a fiatal szülők lehetőségeit az érintettek szemszögéből, tehát olyan 30 év alatti magukat romának valló és/vagy hátrányos helyzetű fiatalokat kerestünk fel, akik valamikor gyógypedagógiai iskolák tanulói voltak. Lehetséges beavatkozási pontokat kerestünk, amely az ifjúsági munka eszközeivel jobbit, változtat helyzetükön. A projektben országonként 25 interjút félig strukturált interjút vettünk fel. Magyarországon Heves megyében, Romániában Krasszó-Szörény megyében, Észak-Macedóniában Kratovóban zajlott a kutatás 2021 nyarán. Előadásomban a magyar vizsgálat tapasztalatait szeretném ismertetni és rövid betekintést adok a romániai és macedóniai kutatás eredményeibe.

SZENTPÉTERY-NAGY MELINDA
Együttható Egyesület - Hatáspont Tanoda
Tanodavezető

KÁROLYI JULI
Pressley Ridge
Magyarország Alapítvány
Tanár, facilitátor, kutató

✉ gavagavagai@gmail.com

2013. óta vagyok a Pressley Ridge Magyarország alapítvány munkatársa facilitátorként, trénerként, fordítóként és tolmácként. Emellett 25 éve tanítok a közoktatásban, illetve kulturális antropológus kutatóként foglalkozom a cigány gyerekek tapasztalataival a formális oktatási rendszerben.

Workshop - Terem II

13:45 – 14:15 | Egy jó dobás – társasjáték,
élménypedagógia, szociális készségfejlesztés

**EGY JÓ DOBÁS – TÁRSASJÁTÉK,
ÉLMÉNYPEDAGÓGIA,
SZOCIÁLIS KÉSZSÉGFEJLESZTÉS**

A Pressley Ridge Magyarország Alapítvány elsősorban olyan gyerekekkel, fiatalokkal foglalkozik, akik viselkedésükkel kihívást jelentenek környezetük számára, illetve oktató és szemléletformáló tevékenységet végez olyan felnőttek körében, akik munkájuk során ilyen gyerekekkel találkoznak.

Ehhez egy számos elemből álló módszertani rendszert használunk, amelynek alappillérei közé tartozik a csoportban nevelés, az inklúzió, a gyerekjogi megközelítés, a rendszerszemlélet és a traumatudatosság. Munkánk során jelentős mértékben hagyatkozunk az élménypedagógia módszereire, ám tágítani igyekszünk ennek hagyományos kereteit, mert hiszünk abban, hogy a közös bevasárlás és főzés, a társasjátékozás vagy a festés és kézműveskedés köré is fel lehet építeni egy élménypedagógiai foglalkozást szociális készségfejlesztő fókusszal.

A mostani alkalom során a résztvevők abba kapnak rövid bepillantást, hogyan állítjuk céljaink szolgálatába a társasjátékok hihetetlenül sokszínű világát, hogyan lehet parti- és táblajátékok köré olyan foglalkozást építeni, amely nemcsak a megszokott módon élvezetes és csapatépítő, de megfelel az élménypedagógia kívánalmainak is.

KÁROLYI JULI

Pressley Ridge Magyarország Alapítvány

Tanár, facilitátor, kutató

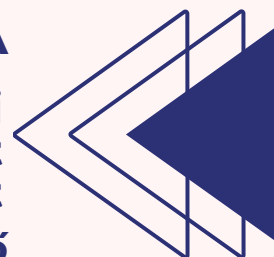
FAZEKAS MÁRIA IBOLYA

Magyar Máltai
Szeretetszolgálat
Egyesület

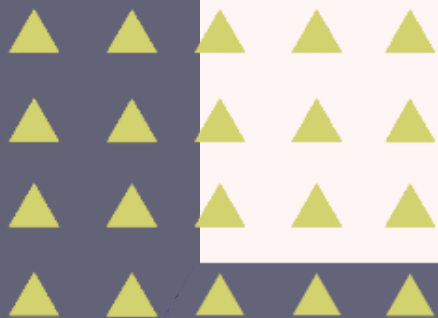
Szakmai vezető

gyongyosikozosseg.hu

Fazekas Mária vagyok, szociális munkás, szociológus, 23 éve dolgozom szociális területen, 12 éve foglalkozom szegregátumban élő emberekkel. 10 éve Gyöngyösön, a Duranda nevű városrészben élő családok társadalmi integrációját segítem munkatársaimmal együtt.

Előadás - Terem I

14:15 – 14:35 | Máltai segítőház -
közösségtámogató munka a Durandában

A DURANDÁRÓL RÖVIDEN

A város, a Mátra és az Alföld találkozásánál, a Budapesttől Északkelet-Magyarországra vezető közlekedési hálózatok mentén fekszik. A város a „Mátra kapujaként” ismert, közúton az M3-as autópályán, illetve a 24-es országúton közelíthető meg, a vasúti összeköttetés is megfelelő. Kiváló földrajzi elhelyezkedése számos gazdasági tevékenységre alkalmassá teszi: mezőgazdaság főként a szőlészet és borászat révén jelen van a járás településein, illetve a turizmus is, de a foglalkoztatásban a legmeghatározóbb az ipar és a szolgáltatási szektor. Közigazgatásilag a településhez tartozik Mátrafüred, Sástó, Mátraháza és Kékestető is. A város a Mátra legnagyobb települése és Heves megyében a megyeszékhely Eger után a második legnagyobb település. Az iskolai végzettséget tekintve az Észak-nyugati városrész, a Duranda helyzete a legnegatívabb, itt a kb. 1200 fő, 15-59 éves korosztály 45,6 %-a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya szintén az Észak-nyugati városrészben a legmagasabb, az itt élő aktív korúak több mint fele nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel. Gyöngyös város Észak-nyugati városrészében élő lakosság szociális helyzetét alapvetően meghatározza a lakosság alacsony iskolai végzettsége, az ebből fakadó alacsony foglalkoztatottsági arány. A városrészben a lakások zömmel önkormányzati tulajdonban vannak, ezeket bérlőként használják az itt élő emberek. A lakóingatlanok rendkívül elhanyagolt állapotban vannak, az üres telkeken gyakorta felhalmozódik a hulladék. Nagyon kicsik az udvarok, a nyílászárók nem megfelelőek, nagyon kevés helyen van víz és szennyvíz, ami szintén nagyon nehéz helyzetet teremt. Emellett jellemzően, lakhatással kapcsolatos adósságokkal rendelkeznek az itt élők, gyakori a villamos energia szolgáltató, a hulladékkezelő felé való elmaradás, valamint a bérleti díj hátralék.

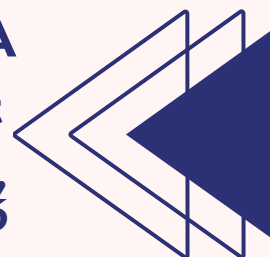
A Durandán 2013 óta működő közösségi ház munkatársai teljes állású szociális szakemberek, összesen öten dolgoznak itt. Feladatuk sokrétű, a problémák, amelyekkel szembesülnek rendkívül komplexek, egészségügyi, munkavállalási, anyagi, családi, szocializációs, származási nehézségekből adódnak. Ebből fakadóan a hagyományos segítői modellek mellett folyamatosan keresik az alternatív, újszerű módszereket, melyekkel képesek lehetnek a közösség aktivizálására, a közösségi megoldások megtalálására. Ezeknek a sorába illeszkedik a kertészeti és a zenei programunk.

FAZEKAS MÁRIA IBOLYA
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület
Szakmai vezető

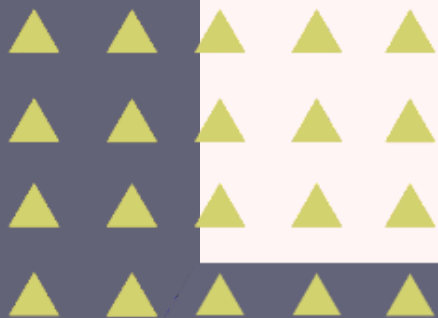
DR. KOVÁCS EDINA

Perspectiva Nova Egyesület
*mentálhigiénés szakember,
neveléstudományi kutató*

✉ kovacs.edina.12@gmail.com
🌐 perspectiva.hu

Dr. Kovács Edina oktatáskutató, mentálhigiénés szakember, drámapedagógus. A Debreceni Egyetemen doktorált, főbb kutatási témái: elköteleződés és eredményesség gyakorló és hallgató pedagógusok körében, a tanárképzés különböző aspektusai. Az elmúlt 7 év során kiemelten vizsgálta, hogyan csökkenthetők a romákkal, különösen a roma diákokkal kapcsolatos előítéletek. Önismereti pszichodráma csoportokat, soft skill tréningeket 2004 óta tart. 2020-22 között a pedagógusok, szociális munkások és diákok rezilienciáját fejlesztő projektben vett részt kutatóként.

Előadás - Terem II

14:15 – 14:40 | „Mentor in my life” – a mentorálás és a társas támogatás hatása az iskolai sikerességre

„MENTOR IN MY LIFE” – A MENTORÁLÁS ÉS A TÁRSAS TÁMOGATÁS HATÁSA AZ ISKOLAI SIKERESSÉGRE

A bemutatandó nemzetközi összehasonlító kutatás (Szlovákia, Magyarország és Csehország részvételével) célja az volt, hogy feltárja, milyen támogató hálózattal rendelkeznek a hátrányos helyzetű roma közösségekben élő diákok. Kvalitatív elemzésünk során jó gyakorlatokat vizsgáltunk: olyan egyetemi hallgatók iskolai pályafutását, akik nehéz körülményeik ellenére bejutottak a felsőoktatásba. Megkíséreltük feltérképezni, hogy milyen támogatásban volt részük az iskolai évek alatt, és kik nyújtották ezt számukra az egyes oktatási szinteken. Elemeztük azokat a tényezőket is, amelyek pozitívan hatottak személyiségük reziliens fejlődésére, és azokat az erőforrásokat, amelyek segítették őket az akadályok leküzdésében. Az elsődleges támogató személyek a nukleáris család tagjai voltak: biztatásuk, bátorításuk tette lehetővé, hogy interjúalanyaink kellő önbizalommal végezzék el az általános- és a középiskolát. A válaszadók narratíváiban a pedagógusok is támogató személyként jelentek meg, mind az általános, mind a középiskolai évek során. A tanári támogatás szerepe az egyetemi évek idejére elhalványult, ami azért is jelent problémát a vizsgált célcsoportból érkező hallgatóknak, mert a felsőoktatás közege már teljesen ismeretlen számukra. Így ebben a helyzetben a kortársak segítségére vannak utalva.

Az interjúalanyok narratíváiban megjelentek olyan mozzanatok is, amelyek megnehezítették számukra, hogy részt vegyenek/bent maradjanak az oktatásban. A megküzdés ezekkel a krízisekkel fejlesztette a megkérdezettek rezilienciáját, s önbizalmuk és pozitív énképük megerősödését eredményezte. A támogató személy jelenléte fontos szerepet játszott e krízisek megoldásában, amely jelenlét nélkül egészen más irányt vehetett volna egy-egy interjúalany életútja.

Eredményeink azt mutatják, hogy a támogató személyek jelentős hatással bírnak a hátrányos helyzetű roma közösségekben élő gyermekek iskolai pályafutására. Nem tudhatjuk, hány, hasonló háttérrel rendelkező gyermek – aki képes lenne leérettségizni, és akár a felsőoktatásban is részt venni – vall kudarcot az iskolában, mert az életében nincs jelen az interjúkban leírtakhoz hasonló támogató személy. A személyes támogatás professzionalizálása, azaz a mentorok jelenléte, célzottan az oktatási intézményekben, hatékonyan hozzásegítheti a hátrányos helyzetű, sérülékeny csoportokból származó gyermekeket a szüleikénél sikeresebb iskolai pályafutáshoz és élethez.

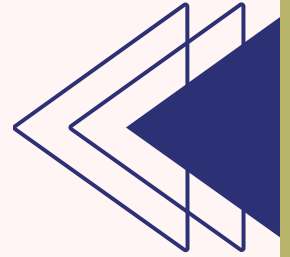
DR. KOVÁCS EDINA

Perspectiva Nova Egyesület

Mentálhigiénés szakember, neveléstudományi kutató

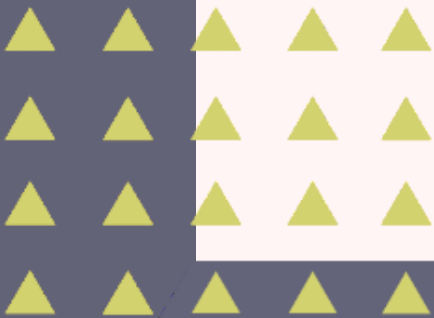

SZABÓ TÜNDE
Semmelweis Egyetem
Mentálhigiéné Intézet
Szociológus

✉ szabo.tunde18@gmail.com

Szociológus, a Semmelweis Egyetem Egészségügy Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézetének oktatója, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Társadalomtudományi Kar Szociológia Doktori Iskola PhD-hallgatója, egyetemi tanársegéd. Kutatási területe: társadalmi egyenlőtlenségek, iskolai mobilitás és etnikai identitás.

Előadás - Terem II

14:40 – 15:05 | Keresztény Roma
Szakkollégiumi Hálózat hallgatóinak
körében végzett vizsgálat – életút és
identitás

A KERESZTÉNY ROMA SZAKKOLLÉGIUMI HÁLÓZAT (KRSZH) HALLGATÓINAK KÖRÉBEN VÉGZETT KVALITATÍV VIZSGÁLAT

A cigánysággal kapcsolatos dialógusokban többször szerepelnek olyan roma életutak, amelyekben az egyén valamiképpen ki tud emelkedni halmozottan hátrányos helyzetéből. A sikeres cigányokkal kapcsolatos társadalomtudományos kutatások fókuszában két fő kérdés állt: milyen szocializációs tényezők indítják el az egyéneket a mobilitási pályákra, illetve, megtartható-e a cigány identitás a felfele mobilitás, egy magasabb szocioökonómiai státusz elérése során.

A vizsgálat terepe a Keresztény Roma Szakkollégiumi Hálózat intézményrendszere (KRSZH), annak öt szakkollégiuma 2011 és 2016 között. A vizsgálat keretében életútinterjúkat készítettem a hallgatókkal. Az életútinterjúkat egy előzetesen kialakított strukturált kérdéssor segítségével vettem fel. Az interjúk célja a diákok életútjának és identitásának minél részletesebb megismerése, hogy mennyiben különbözik identitásuk és normarendszerük a szüleikétől, az otthonról hozott értékektől, és hogyan változik a felsőoktatásban és a szakkollégiumban eltöltött idő alatt. Összesen 117 interjú készült.

A vizsgálatom arra irányult, hogy feltárjam, milyen szocializációs tényezők indították el a roma fiatalokat a mobilitási pályájukra és mindeközben a kollégiumi közösség hatására hogyan alakult az etnikai identitásuk. A felmérés lehetőséget nyújtott a mobilitási utak és az identitásstratégiák metszéspontjainak vizsgálatára, megválaszolva azokat a kérdéseket, hogy a roma diákok hogyan birkóztak meg az iskolai nehézségekkel.

Az elemzés tanúsága szerint több családban megfigyelhető az iskolázottsági különbségek széles skálája, az alacsony iskolai végzettségűtől az értelmiségiekig, ugyanakkor az anya személyes adottságai és a véletlen is döntő szerepet játszanak a mobilitási folyamatban. A sikeres iskolai életút esszenciáját a lehetőségek és a lehetőségek kiaknázásra tett erőfeszítések találkozása jelenti. A vizsgálatban részt vevő roma szakkollégisták életútját nagyban meghatározzák azok az élmények, amelyeket otthonról hoztak, életútjuk hordozza a múlt és a jelen hatását. A jobb élet reménye és a szegénységből való kitörni akarás az iskolai életuton való haladás leggyakoribb motivációs tényezője. Ez a kitörési motiváció segít felülkerekedni a nehézségeken, ellenállónak lenni a kudarcokkal szemben. A szakkollégisták céljaiban és jövőképében az első helyen szerepel a munka, a sikeres szakmai életút (az önfejlődés, karrier) és a család, szeretnének érvényesülni és „példát mutatni”.

SZABÓ TÜNDE

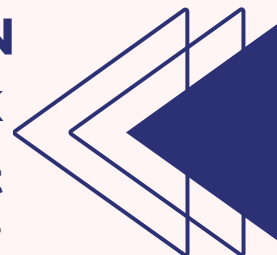
Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet

Szociológus

JANÓ EVELIN
ELTE-TÁTK
Doktorjelölt

✉ evelin.jano@gmail.com

Janó Evelin vagyok szociológus-tanár, az ELTE-TÁTK Szociológia Doktori Iskola negyedik évfolyamos, Gászó Ferenc Emlékdíjas, doktorjelölt hallgatója. Érdeklődési és kutatási területem romológia és oktatásszociológia, hálózatkutatás mellyel 2016 óta foglalkozom tudományos szinten. Munkahelyi vita előtt álló disszertációm témája a generációk közötti kapcsolatszegénység öröklődése. A dolgozatom címe: „Öröklődik-e a kapcsolatszegénység? A társadalmi tőke szerepe a hátrányos helyzetű és roma fiatalok társadalmi integrációjában”. Támogató témavezetőm Dr. habil Kállai Ernő főiskolai tanár. Doktori tanulmányaim mellett az SZTE-JGYPK Alkalmazott Társadalomismereti és Kisebbségpolitikai Intézet Romológiai és Kisebbségtudományi szakcsoport tanársegéd oktatója vagyok.

Előadás - Terem II

15:05 – 15:30 | Körbe vesznek jó barátok...
csoportkohézió működése diákok és
pedagógusok szemszögéből

”KÖRBEVESZNEK JÓ BARÁTOK...”- CSOPORTKOHÉZIÓ MŰKÖDÉSE DIÁKOK ÉS PEDAGÓGUSOK SZEMSZÖGÉBŐL

Az a kapcsolatrendszer, ami körülvesz bennünket, meghatározza életünket, a kapcsolathálóban elfoglalt helyünk pedig hatással van személyiségünk, valamint életpályánk alakulására. Ugyanakkor mi magunk is közvetlenül hatunk a velünk kapcsolatban lévő egyénekre. Köztudott az is, hogy a kapcsolati hálók felerősítik a társadalmi egyenlőtlenségeket és a pozicionális egyenlőtlenségeket.

A közoktatási intézményeket, mint az iskolát, is tekinthetjük egy kapcsolathálózati rendszernek, amelynek a működése nagymértékben befolyásolja a tagok kapcsolatalakítási lehetőségeit. Ebből automatikusan következik, hogy az iskola újratermeli a társadalmi egyenlőtlenségeket továbbá az iskola e rejtett funkciója mentén ahhoz is hozzájárul, hogy az életben való sikeres boldoguláshoz szükséges gazdasági, kulturális és társadalmi tőkével eltérő arányban rendelkezzenek a társadalom tagjai. Mindhárom tőketípusban szerepet játszik a családi háttér, de a társadalmi tőke gyarapításáért sokat tehet egy oktatási intézmény. Az iskola az első olyan társadalmi intézmény, ahol a hátrányos helyzetű/ roma fiatalok lehetőséget kaphatnak azoknak a heterogén gyenge kötések kialakítására, amelyek hosszú távon segíthetik a fiatalok későbbi életpályáját és sikeres társadalmi integrációját. Azonban míg a szegregált oktatás legtöbb formája elzárja a lehetőségét a különböző társadalmi státuszú szülők gyerekei közötti kapcsolatalakításnak, addig az integrált oktatás erre esélyt teremt.

Minden hálózatot kisebb csoportok alkotnak, így az iskola tekintetében az osztályközösségek szociálpszichológiai jelenségvilágával is részleteiben foglalkozom. Prezentációmmal céloml hangsúlyt helyezni az alapvető kapcsolatháló-elemzési módszerek iskolában való alkalmazásának hasznosságára, az osztályfőnöki munka közösségépítő hatására, így a hallgatóság egy vidéki integrált oktatás mellett elhivatott szakgimnázium és szakközépiskola négy végzős osztályának csoportstruktúrájával, életével ismerkedhet meg. Módszertanilag felrajzolom a közösségek hálóját, amit tanulói fogalmazások elemzésével kiegészítve a tagok nyílt énje is körvonalazódik a hálózatban. A csoportok működésének alapos feltárását az osztályfőnökökkel készített interjúk teszik teljessé.

Kulcsszavak: hálózat, iskola, kapcsolatháló-elemzés, osztályközösség, integráció

JANÓ EVELIN
ELTE-TáTK
Doktorjelölt

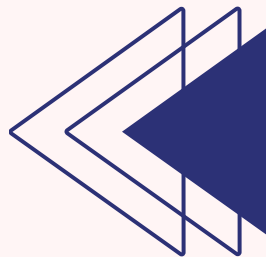
LAKATOS GYÖRGY

Budaörsi Tanoda Alapítvány

Budaörsi Tanoda intézmény vezetője

✉ romanoglaso@gmail.com

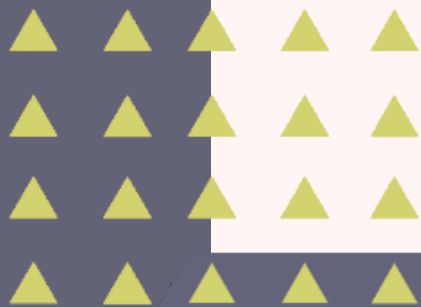
🌐 romanoglaszo.hu

Szellemi szabadfoglalkozásuként dolgozom több területen: oktatás, kultúra, szabadidős programok szervezése, felnőttek oktatása és képzése, érzékenyítő tréningek vezetése, népzenei együttes vezetése. 12 éve vagyok a Budaörsi Tanoda vezetője, de dolgozom a Máltai Szeretetszolgálatnál és több civilszervezetnél. Alapvetően kulturális antropológusnak tartom magamat, valamint utazó zene-és táncpedagógusnak. Egy kiváló adottságokkal rendelkező városban, Budapesttől 6 km-re lakom, Budaörsön. Ez a kisváros Magyarország egyik legszebb, leggazdagabb városa. 3 gyermekemmel és a feleségemmel nem élünk rosszul, nem vagyunk szegények, de azért gazdagok sem. Viszont gyerekkoromat mérhetetlen szegénységben töltöttem el. Oláh cigány családban születtem, 11-en voltunk testvérek, egy nagyon szegény faluban, a település szélén laktunk, úgynevezett kunyhóban (1 méter mélyen a földfelszín alatt, sátortetős, egyterű helyiség, se fürdőszoba, se víz, se villany). Anyám koldulással, alkalmi munkákkal tartotta el a gyerekeket. Apám úgynevezett vándorbádogosként dolgozott. Alig tudtam magyarul beszélni, az iskolába nem is vettek fel, óvodába nem jártam, szinte csak cigány/romani nyelven tudtam megszólalni. 10 éves koromban kezdtem el az első osztályt, az egyik lábam hosszabb volt a másiknál, fizikailag rendkívül gyenge, szellemileg visszamaradott voltam – az iskola szerint. Aztán valahogy mégis sikerült eljutnom középiskolába, egyetemre. Miért fontos mindez? Azért, mert a felnőtt életemben olyan gyerekekkel, emberekkel foglalkoztam, foglalkozom, akik hasonlóan éltek, éltek életüket, még a mostani érában, a XXI. században is, mint annak idején, 40-50 évvel ezelőtt. Nem csak elméletben tudom és ismerem a szegénység kultúráját és annak hatásait, hanem meg is éltem, át is éltem azt. Jómagam kikerültem a szegénységből és annak kultúrájából, de a munkám, az életem egy része mégis ezzel foglalkozik, mégis benne maradtam valamilyen formában.

Előadás - Terem II

15:55 – 16:20 | Roma – gadjo (nem cigány) párbeszéd az Erasmus plusz önkéntes szolgálat által

ROMA – GADJO (NEM CIGÁNY) PÁRBESZÉD AZ ÖNKÉNTES SZOLGÁLAT ÁLTAL

2003 – 2010 között helyettes vezetője voltam annak a nemzetközi önkéntes programnak, amelyet a Magyarországi Református Egyház Önkéntes Diakóniai Év Programiroda (ÖDE Programiroda) hozott létre és tartott fenn. A program később entitássá alakult és levált a Református Egyháztól. Ma úgy nevezik: Phiren Amenca – Járj Velünk RGDS (Roma-Gadje Dialogue Through Service). Most nem az új szervezet, a Phiren Amenca, hanem a Református Egyház ÖDE Programiroda programjáról szeretnék szót ejteni. Elmondani nehézségeket, problémákat, társadalmi összefüggéseket, de pozitív tapasztalatokat is.

Miről is szólt ez a program? Alapvetően arról, hogy Közép-Kelet Európa országaiban (Magyarország, Románi, Szlovákia, Ukrajna – Kárpátalja, Csehország stb...) a cigány és a gadjo (nem cigány) társadalom között hidat kell építeni, párbeszédet kell kezdeményezni az önkéntesség, az önkéntes szolgálat által. Ugyanis teljesen egyértelmű és látható volt, hogy a rendszerváltást követően a cigány és a gadjo emberek, társadalom között egyre nagyobb szakadék, távolság alakult ki, amely a cigányok leszakadását jelentette szociális szempontból, de az oktatás, a lakhatás, az egészségügy és az élet minden területén. Kettő fő pillére volt a programnak: 1., Közép-Kelet európai cigány fiatalok bevonása az önkéntes tevékenységbe, számukra lehetőséget biztosítani más országokban, Nyugat-Európában vagy szintén Közép-Kelet-európai országokban önkéntes tevékenységre, ezáltal hozzásegíteni őket személyes fejlődésükhöz (nyelvtanulás, más népek kultúrájának a megismerése stb...), majd a megszerzett tapasztalatokkal, ismeretekkel visszaintegrálni őket a saját közösségükbe, országukba, ahol változásokat tudnak elérni, hatással tudnak lenni mind a cigány, mind a nem cigány lakosságra. 2., Nem cigány önkéntesek (Nyugat-Európai, Közép-Kelet – európai, amerikai) fogadása olyan Közép-Kelet-európai országok iskoláiban, intézményeiben, cigány szervezetiben, egyházi intézményeiben, ahol cigányok, vagy túlnyomó részben cigányok vannak, vagy cigányokkal foglalkoznak. Ennek a célja az volt, hogy a gadjo önkéntesek megismerjék testközelből, jelenléttel a cigányok életét, kultúráját, valamint a cigányok problémájára más megoldási lehetőségeket, más viszonyulásokat mutassanak be, mint az adott országban szokás volt, vagy szokás ma is.

Az előadás szűkössége miatt csak néhány egészen különleges és extrém példát, nehézséget, pozitivitást fogok elmondani, rávilágítani különféle társadalmi összefüggésekre. Pl.: a., milyen nehézségek jelentkeztek a cigány fiatalok önkéntes tevékenységbe való bevonása során, b., mi volt a legfontosabb eredmény, siker az önkéntesség során a gadjo és a cigány önkénteseknek, c., hogyan lehetett áthidalni azt, hogy a cigány fiatalok nem beszélték az adott országnyelvét, de még összekötő nyelvet (angol) sem, d., a gadjo önkéntesek sem beszélték az adott közösség nyelvét (cigány, magyar stb...), mégis nyomot hagytak, mégis befogadták őket STB.

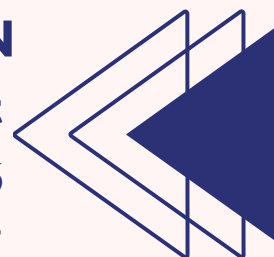
LAKATOS GYÖRGY
Budaörsi Tanoda Alapítvány
Budaörsi Tanoda intézmény vezetője

SZABÓ MÁRTON

Magyar Zsonglőr Egyesület
Szociális cirkusz oktató

 zsonglor.hu

Tíz éve tanítok zsonglőrkedést és más cirkuszi művészeteket roma fiataloknak a szociális cirkusz módszerével. Tapasztalatom szerint sok fiatal nem rendelkezik semmilyen sikeres tanulási élménnyel, és nem is gondolja magáról, hogy meg tudna tanulni új dolgokat. Oktatóként olyan sziklaszilárdan kell hinni a fiatalok tanulási képességeiben, hogy az rájuk is átragadjon, és felszabaduljon bennük a vágy a tanulásra, a fejlődésre. Ha ez bekövetkezik, elkezdődik az igazi játék, mely során rengeteget tanulunk közösen egymásról és magunkról.

Workshop - Terem I

16:00 - 16:30 | Magyar A Cirkusz
Mindenkié, a szociális cirkusz módszere

A CIRKUSZ MINDENKIÉ, A SZOCIÁLIS CIRKUSZ MÓDSZERE

A szociális cirkusszal hátrányos helyzetű gyerekeknek, fiataloknak tanítunk cirkuszi művészeteket, mert tapasztalataink szerint óriási hatása tud lenni az életükben egy látványos és sikeres tanulási élménynek. A zsonglőrködés, akrobatika vagy egyensúly trükkök megtanulása, abból előadások létrehozása olyan közösségi és egyéni sikerélmények forrása, amik új távlatokat nyitnak a fiatalokban saját képességeiről és a bennük rejlő tanulási lehetőségekről.

A Magyar Zsonglőr Egyesület az elmúlt 20 évben számos szociális cirkuszi programot hajtott végre roma fiatalok körében Csepelen, Pesterzsébeten, Sajókazán, Csobánkán, Karancslapujtón és még sok más helyszínen. A workshop bepillantást enged a módszer használatába, hogy hogyan tanítunk játékosan zsonglőrködni, és hogy hogyan válik ez önmagunk és társaink megismerésének, felszabadításának eszközévé.

Tematika (30 perces workshopoz):

- **Bemutakozás, rövid bevezető a szociális cirkusz módszeréről. 5'**
- **Közös játék zsonglőrlabdákkal 5'**
- **Tanítás zsonglőreszközökkel játszani: virágbottal és/vagy diaboloval. 10'**
- **Beszélgetés a megszerzett élményekről, és hasonló élmények jelentőségéről, használatáról roma gyerekek és fiatalok körében. Kérdések. 10'**

SZABÓ MÁRTON

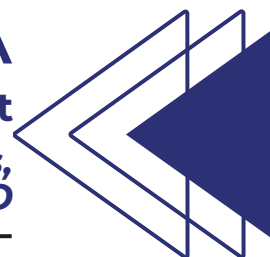
Magyar Zsonglőr Egyesület

Szociális cirkusz oktató

DR. KISS ERIKA

InDaHouse Hungary Egyesület
szakmai munkatárs,
gyógypedagógus, PhD

✉ kiss.erika@indahousehungary.hu
🌐 gyongyosikozosseg.hu

Húsz éve dolgozom gyógypedagógusként egyénileg és csapatban. A borsodi gyerekek és családjaik személyre szabott támogatását rendkívül fontosnak és egy innovatív csapatmunkának tartom. A hátrányos helyzetű régiókban élő emberek helyzetére szociológiai tanulmányaim irányították a figyelmem. Nagyon örülök annak, hogy az InDaHouse-ban mindkét szakmám gyakorolhatom, továbbá hogy többségében önkéntesekkel dolgozhatok együtt. Büszke vagyok az egyesületünkre, az önkénteseinkre és az 'IDH-s családokra'.

Előadás - Terem II

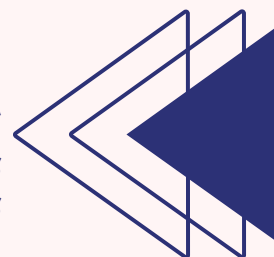
16:20 – 16:45 | Hozz egy mosolyt, vigyél egy másikat': az InDaHouse Hungary jó gyakorlatai az encsi kistérségben

JUHÁSZ RÉKA

InDaHouse Hungary Egyesület

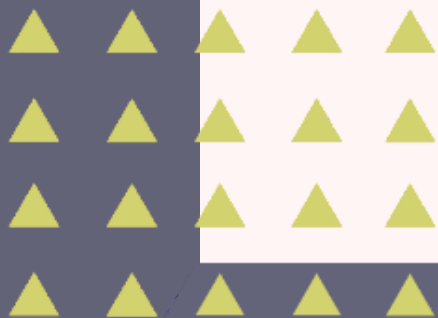
*Tanodákért felelős
szakmai munkatárs*

✉ juhasz.reka@indahousehungary.hu

🌐 gyongyosikozosseg.hu

2020. óta vagyok az InDaHouse Hungary Egyesület tanodákért felelős munkavállalója, de már 2016 óta önkéntesként részt vettem a szervezet életében. Végzettségem szerint közgazdász és leendő szociálpolitikus vagyok. Az elmúlt hét évben sok tapasztalatot szereztem egy dinamikusan növekvő, oktatási fókuszú civil szervezet működéséről és kihívásairól. Mindamellet, lehetőségem volt az InDaHouse szakmai programjának aktív alakítójává válni, ami ma már számos adaptálható elemet tartalmaz más hasonló célkitűzéssel rendelkező szervezet számára.

Előadás - Terem II

16:20 – 16:45 | Hozz egy mosolyt, vigyél
egy másikat': az InDaHouse Hungary jó
gyakorlatai az encsi kistérségben

**‘HOZZ EGY MOSOLYT, VIGYÉL EGY MÁSIKAT’:
AZ INDAHUSE HUNGARY JÓ GYAKORLATAI AZ ENCSI KISTÉRSÉGBEN**

Az InDaHouse Hungary célja, hogy az encsi kistérségben élő, kiskorú, hátrányos helyzetű gyerekek önmegvalósító, felelős, a saját sorsukat irányító, mobilitásra képes felnőtté váljanak, akik szülőként be tudják építeni a tőlünk kapott támogatást a gyerekeik nevelésébe.

Foglalkozásaink jelentős része hétfévente zajlik: egyrészt a két telephelyünkön (Hernádszentandrás és Fügöd) lévő tanodáinkban, másrészt a családok otthonaiban, ahová a 0-4 éves kisgyermekhez jár ki egy ‘játékos önkéntes csapat’. Hétközben tanulást támogató online tanodát működtetünk a legmotiváltabb tanulóknak, továbbá a kamaszoknak csoportokat szervezünk: ‘lánycsoport’ és középiskolás csoport, amelyeknek a tematikája a kamaszkori érzelmi és szociális nehézségekre igyekszik válaszokat adni. Mindennek fenntartásához közel 250 önkéntessel tartjuk folyamatosan a kapcsolatot, hogy ebből hétfévenként 20-25 fő érkezzen a telephelyeinkre, hogy a gyerekek foglalkozásai megvalósulhassanak. Számos önkéntes a háttérben, hétközben azért dolgozik, hogy a gyerekek személyre szabott és élményalapú feladatlapot kapjanak a hétfégi foglalkozásukra, ezzel is fenntartva a gyerekek tanulási motivációját.

Kétféle tanodánk van: a kisTanodába azok az 1-3. osztály közötti gyerekek járnak, akiknél a fókusz az írás-olvasás-számolás kreatív megtámogatása és stabil elsajátítása a cél, a szociális és együttműködő kommunikáció megerősítésén túl. Mindezt a Tanulást könnyítő program (TKP), továbbá a társasjáték-pedagógia eszközeivel tesszük. A nagyTanodába 4.osztálytól járnak a gyerekek: kiscsoportos foglalkozások keretében, a kooperatív tanulás eszközeit használva, közösen vesznek részt az csoportvezetők által facilitált foglalkozásokon. A 4-6 fős csoportokban fontos az egymással való együttműködés a másik sajátosságainak tiszteletben tartása.

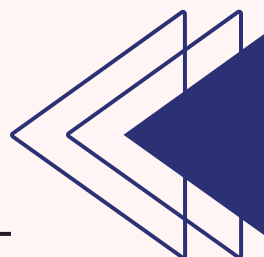
A többségében halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek társadalmi beilleszkedését önkénteseink sokféleségével és elfogadó attitűdjével igyekszünk elősegíteni. Az életkorilag és végzettségüket tekintve is színes önkéntes csapatunk jelenlétükkel, nyitottságukkal és a biztonságos légkör megteremtésével csökkentik a középosztálybeliekkel szemben gyakran megnyilvánuló társadalmi távolságot: mind a gyerekek, mind pedig a szülők jobban megismerik a ‘középosztálybeli embereket, ezáltal (reményeink szerint) bátrabban mernek majd különféle szolgáltatásokat (egészségügy, oktatás) igénybe venni és kommunikálni.

DR. KISS ERIKA
InDaHouse Hungary Egyesület
Szakmai munkatárs, gyógypedagógus, PhD

JUHÁSZ RÉKA
InDaHouse Hungary Egyesület
Tanodákért felelős szakmai munkatárs

SOMOGYI-ROHONCZY ZSÓFIA
Budapesti Corvinus Egyetem
Kutatási asszisztens

-
- ✉ zsofia.somogyi-rohonczy@uni-corvinus.hu
 - ✉ zsofia.somogyi.rohonczy@gmail.com
 - 🌐 amassprojekt.hu
-

Művészettörténész, jelenleg a Magyar Építészeti Múzeum múzeumpedagógusa. Az AMASS kutatásban a Ludwig Múzeum múzeumpedagógusaként vett részt. Az Eötvös Loránd Tudományegyetemen végzett doktori kutatásának témája az iskola és a múzeum együttműködése, a kortárs művészet értelmezése.

Előadás - Terem I

16:30 – 16:55 | A Roma Kulturális Influenszer
Képzés tapasztalatai. Fiatal roma nők mint
kultúrájuk hiteles kommunikátorai

A ROMA KULTURÁLIS INFLUENSZER KÉPZÉS TAPASZTALATAI FIATAL ROMA NŐK MINT KULTÚRÁJUK HITELES KOMMUNIKÁTORAI

A Budapesti Corvinus Egyetem az Európai Unió által támogatott AMASS – Acting on the margins: arts as social sculpture pilot projektjeként 2020 ősze és 2021 őszi félévében több, mint húsz roma nőt segített hozzá egy új szakma tanulásához, új életútjuk megkezdésében. A hét nemzet együttműködésében megvalósult AMASS projekt fő célkitűzése a marginalizált csoportok tagjainak láthatóvá tétele, művészeti programok megvalósításával a csoport tagjainak segítése saját értékeinek megmutatásában, láthatóvá tételében.

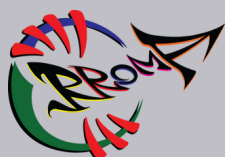
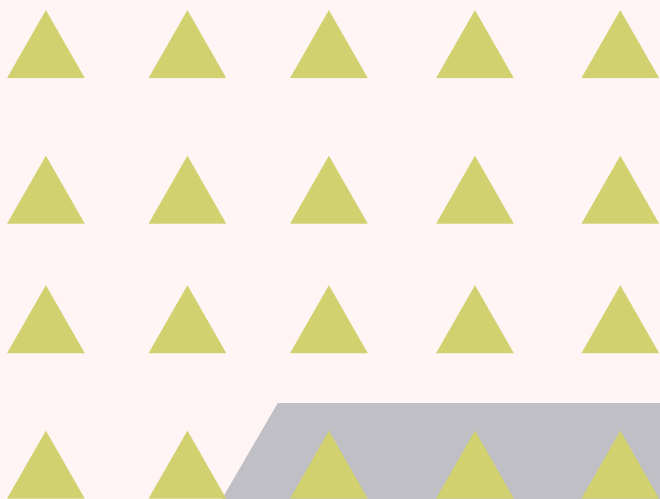
A Roma Kulturális Influenszer Képzés célja volt a 16-25 éves fiatal roma nők (a kutatás egyik kiemelt célcsoportja) felkészítése saját kultúrájuk hatékony és vonzó megjelenítésére. A képzésben résztvevő szakemberek, egyetemi oktatók olyan kommunikációs képzést nyújtottak a két félév során, amely egyaránt támogatja a hatékony önkifejezést és a munka világában való boldogulást. A képességfejlesztő tanfolyam során létrejött alkotások a résztvevők szándéka szerint segítenek jobban megismerni és megérteni a roma vizuális kultúrát, amely éppen olyan gazdag és magas színvonalú, mint sokkal jobban ismert zenei örökségük. Kutatók és a tanfolyam oktatói: a BCE Kommunikáció és Szociológia Intézete, Kommunikáció és Médiatudomány tanszélének munkatársai.

A képzés két turnusában 2020. október – 2021. novembere között az ország egész területéről jelentkező, különböző szociális háttérrel rendelkező résztvevők az influenceri tevékenység megkezdéséhez szükséges elméleti és gyakorlati ismereteket sajátíthatták el és kaptak mentori segítséget témájuk és arculatuk megvalósításához, első médiatartalmaik elkészítéséhez. A pilot projekt időszakának végétével Nyári Júlia mentor segítette tovább a második turnus résztvevőit kommunikációs felületeiknek egyéni céljaiknak megfelelő fejlesztésében.

Az előadás során a képzésen alkalmazott oktatási módszerek, egyéni fejlesztő folyamatok bemutatásán túl a résztvevők elkészült médiaművei alapján mutatja be az előadó az egymásra épülő modulokat, a képzés fejlesztésének folyamatát.

A pilot projektről további részletek ismerhetők meg a Roma Kulturális Influenszer Tréning Facebook oldalán és YouTube csatornáján.

SOMOGYI-ROHONCZY ZSÓFIA
Budapesti Corvinus Egyetem
Kutatási asszisztens

www.rromassn.org
info@rromassn.org
facebook.com/rromassn.org/
instagram.com/rromassn/

www.egyutthato.eu/loose
www.egyutthato.eu
info@egyutthato.eu
facebook.com/EgyuttHato/
instagram.com/egyutthato/

www.nevoparudimos.ro
office@nevoparudimos.ro
facebook.com/NevoParudimos/
instagram.com/nevoparudimos/

